

Programska oprema računala

OPERACIJSKI SUSTAVI

Programska oprema računala

Samo sklopovlje računala je bezvrijedno ako nemamo programe koji će nam računalo pretvoriti u pomagalo.

Skup svih programa na računalu zajedničkim imenom nazivamo **programskom opremom** ili **softverom**.

Svi programi na računalu dijele se na :

- **Sistemske programe (operacijski sustav)**-to su programi za koje nismo ni svjesni da postoje jer oni obavljaju neke radnje koje podrazumijevamo same po sebi npr. kopiranje datoteka, pokretanje programa itd.
- **Korisničke (aplikacijski) programe**-npr. (MS Word, Google Chrome, itd)

OPERACIJSKI SUSTAV

Operacijski sustav (skraćenica OS) je skup osnovnih programa koji nam omogućuju uporabu računala, odnosno izvođenje osnovnih radnji na računalu.

To je program koji se **prvi pokreće** pri uključenju računala te provjerava prisutnost pojedinih dijelova računala i njihovu ispravnost, a njegova jezgra ostaje cijelo vrijeme u memoriji računala upravljajući radom računala.

Operacijski sustav je jedini obavezan program na svakom računalu! Poznatiji operacijski sustavi su: **MS Windows, MAC OS, Linux, Unix.**

OPERACIJSKI SUSTAV

S obzirom na vrstu uređaja na kojima se izvode OS se dijele na:

- Operacijski sustavi za osobna računala (Windows, Mac OS i Linux)
- Operacijski sustavi za servere (Windows Server)
- Operacijski sustavi za mobitele (Android, iOS, Windows Phone, BlackBerry)

OPERACIJSKI SUSTAV

S obzirom na dostupnost tj način nabave operacijske sustave dijelimo na:

- komercijalni operacijski sustavi – moramo ih kupiti
- besplatni operacijski sustavi (otvoreni OS)

Neke operacijske sustave možemo koristiti besplatno i takve zovemo **besplatni operacijski sustavi**.

Komercijalni operacijski sustavi su zatvoreni operacijski sustavi, korisnici ih ne mogu vidjeti i mijenjati.

Besplatni operacijski sustavi su često i **otvoreni operacijski sustavi**. To znači da napredni korisnici mogu vidjeti njihov programski kod, uređivati ga i nadograđivati.

